

FORSVARSMINISTERIET

NOTAT

16. november 2005

Fælles EU-beredskabsøvelser vedrørende terrorbekæmpelse

Under henvisning til Europaudvalgets spørgsmål af 13. oktober 2005 anmoder Europaudvalget ministeren om at *oversende et notat om de fælles EU-beredskabsøvelser vedrørende terrorbekæmpelse.*

Besvarelsen omfatter således kun øvelser inden for EU civilbeskyttelse (redningsberedskab). Øvelser inden for civilbeskyttelse har til formål at afprøve konsekvenshåndteringen uanset årsag til den konkrete hændelse, men flere øvelser har også fokus på de særlige omstændigheder forårsaget af terrorisme.

EU Kommissionen (generaldirektoratet for miljø, civilbeskyttelseskontoret) har oplyst, at medlemsstaterne opfordres til at fokusere på øvelser i relation til terrorisme, men der eksisterer ingen kommissionspolitik vedrørende sådanne øvelser. Civilbeskyttelse er et nationalt ansvar og Kommissionens kompetence angår alene tiltag til at støtte og supplere medlemsstaterne.

En række tiltag er sket i forbindelse med indsatsen over for terrorisme i relation til EU civilbeskyttelse. Under det danske EU-formandskab i anden halvdel af 2002 vedtog Rådet et såkaldt CBRN-program (2002) med det formål at skabe en samlet tilgang til håndtering af terrorisme ved brug af CBRN-midler (kemisk, biologisk, radiologisk og nuklear). Dette program blev erstattet af Solidaritetsprogrammet (2003) i indsatsen over for terrorisme, der udvidede flere dele af programmet, blandt andet at omfatte konventionelle terrormidler. Programmet evalueres årligt af Rådets arbejdsgruppe vedrørende civilbeskyttelse (PROCIV).

Som følge af terroranslagene i Madrid i marts 2004, har EU Kommissionen nedsat en arbejdsgruppe, der har til formål at vurdere medlemsstaternes kapaciteter inden for civilbeskyttelse i indsatsen mod terrorisme. Alle disse tiltag beskriver i forskelligt omfang blandt andet behovet for at styrke træning i indsatsen over for terrorisme, men også en beskrivelse af særlige kapacitetsmangler EU samlet set står over for i tilfælde af en omfattende terrorhændelse.

Civilbeskyttelsessamarbejdet fællesskabet

EU samarbejdet om civilbeskyttelse sker primært på grundlag af to rådsbeslutninger, hhv. rådsbeslutningen om en fællesskabsordning angående civilbeskyttelse (oktober 2001) og rådsbeslutningen om et handlingsprogram for civilbeskyttelse, 2005-2006 (december 2004). Formålet med disse instrumenter er at støtte og supplere medlemsstaternes tiltag på beredskabsområdet jf. kompetencefordelingen.

Medlemsstaterne bistår Kommissionens i form af et komitologiudvalg i forvaltningen af instrumenterne. Beredskabsstyrelsen er den danske myndighedsrepræsentant i udvalget. Årligt giver udvalget prioritet til det kommende års civilbeskyttelsesforanstaltninger, der af EU Kommissionen formuleres som EU udbud. Handlingsprogrammet har et budget på 4 mio. EUR for perioden 2005-2006.

Begge instrumenter giver mulighed for finansiering af en række foranstaltninger som større projekter, uddannelse, herunder kurser, udveksling af eksperter og øvelser. Foranstaltningerne får et finansielt bidrag af Fællesskabet.

Øvelsernes formål er at sammenligne metoder, at fremme samarbejde mellem medlemsstaterne og at udvikle koordinationen mellem de nationale civilbeskyttelsestjenester for bl.a. at forbedre effektivitet og hurtighed, hvormed der sættes ind over for katastrofetilfælde.

EU øvelser ang. terrorisme

EU Kommissionen og Beredskabsstyrelsen har oplyst, at der siden 2001 har været gennemført en række øvelser og workshops med fokus på terrorisme. Prioriteringen af terrorisme er sket som følge af terroranslagene i USA i september 2001.

- December 2001, Belgien (FLORIVAL I). Workshop med formål at identificere terrortrusler.
- December 2002, Frankrig (EURATOX 2002). Fuldskalaøvelse inden for CBRN.
- Oktober-november 2002, Danmark (COMMON CAUSE). Procedureøvelse med efterfølgende workshop med det formål at teste og evaluere EU's beredskab i forbindelse med CBRN terrorisme.
- Februar 2003, Belgien (FLORIVAL II). Procedureøvelse med efterfølgende workshop med det formål at give en aktuel status af medlemsstaternes beredskab over for CBRN hændelser.

De seneste EU udbud (juni 2005) om øvelser har haft særlig fokus på scenarier angående katastrofer forårsaget af terrorisme. EU Kommissionen har oplyst, at der er indkommet fem tilbud, hvoraf tre af tilbudene er fundet egnede for finansiering.

Danmark er blandt de lande, der har vundet EU udbudet. Den danske øvelse vil hedde "EU DANEX 2006" med det formål at gennemføre en fuldskalaøvelse for at træne og forbedre eksisterende procedurer for varsling, udvælgelse, mobilisering og afsendelse af civilbeskyttelseshold. Terrorismen indgår som scenarium.

EU DANEX 2006 finansieres via fællesskabsordningen for civilbeskyttelse, idet der kan ydes op til 75 % refusion af øvelsesudgifterne, dog maksimalt € 500.000. Der er endnu ikke skrevet kontrakt med EU-kommissionen, så den endelige andel af finansieringen er ikke kendt. Beredskabsstyrelsen har søgt om bevilling af € 500.000, som i givet fald vil udgøre 72,26 % af de vurderede øvelsesomkostninger på i alt € 691.907. Den danske andel af omkostningerne vil således udgøre € 191.907.